

apare lunar

plaiuri săcelene.

REVISTĂ DE ATITUDINI ȘI PROBLEME SĂCELENE
INGRIJITĂ DE:
VICTOR TUDORAN și ION CRISBĂȘANU.

Gravură în linoleum — ISUS. — de Ion Crisbășanu.

Anul I. No. 4-5. Aprilie-Mai 1934.

— 4 lei —

PLAIURI SĂCELENE

Revistă de Atitudini şi Probleme Săcelene
Ingrijită de:
VICTOR TUDORAN ŞI ION CRISBĂŞANU.

ABONAMENTE:

pentru particulari, anual . . . . . Lei 30
pt. preoţi, prof. învăţători şi comercianţi, anual . „ 50
pt. instituţii şi abonamente de sprijin, anual . . „ 100

Tarif de reclame.

Reclamă pe:	Lei	1 an	3/4 an	1/2 an	1/4 an	odată
1 pagină de revistă	„	1.300·—	975—	680—	345—	125—
1/2 „ „ „	„	810·—	620—	415—	210—	75—
1/4 „ „ „	„	480·—	—	260—	140—	50—
/8 „ „ „	„	310·—	—	160—	—	30—

Pentru comercianţii şi industriaşii cari sunt abonaţi la revistă (categoria 50 sau 100 lei), se va face 10% reducere.

Memento:

După ce o veţi citi, păstraţi revista în casa voastră. Oricând o veţi găsi, vă va face plăcere, fiindcă vă reaminteşte locuri scumpe vouă sau părinţilor voştri.

— p. s. —

— 15. IV. 1000 ex. —

Spre ştiinţă.

— Toate cărţile şi revistele primite la redacţie, vor fi amintite la bibliografie.

—Rugăm insistent revistele şi ziarele din ţară a răspunde schimbului nostru.

— Domnii cari nu sunt abonaţi şi reţin primul număr trimis de noi, se consideră abonaţi pe întreg anul.

— Rugăm pe toţi cei cari primesc revista, să ne comunice adresele exacte, pentru a o putea primi imediat după apariţie.

— Le-am fi deasemenea recunoscători, tuturor celor ce ne-ar indica printr'o carte poştală, adresele exacte ale rudelor şi prietenilor de origine săceleană.

— Rugăm pe toţi publiciştii săceleni, să ne trimită câte un exemplar din revistele, ziarele şi gazetele în cari au publicat ceva, pentru a ne uşura munca de coordonare a activităţii săcelenilor.

— Prietenii revistei noastre sunt rugaţi să pretindă depozitarilor şi librăriilor, să ne expună la loc vizibil, fiecare număr imediat după primire.

— In limita spaţiului disponibil, vom recenza cărţile şi revistele primite la redacţie.

— Din partea publicaţiunilor pe care le anunţăm la „Bibliografie“, aşteptăm acelaşi tratament, adică a ne anunţa la rândul lor.

Redacţia şi Administraţia:
SATULUNG-SĂCELE (jud. Braşov)
Şoseaua Regele Ferdinand No. 670

Anul I. No. 4—5. Aprilie-Mai 1934.

PLAIURI SĂCELENE

APARE LUNAR

Revistă de atitudini şi probleme săcelene
Îngrijită de:
VICTOR TUDORAN şi ION CRISBĂŞANU.

ÎNVIERE.

Lumea în care trăim nu este un curs al întâmplărei oarbe fără scop şi fără o ordine întrânsa. Natura îşi are legile ei de fier şi cât timp va exista pământul vom asista la acel fenomen grandios, care-i menit să ne întărească credinţa în înviere — când vedem cum soarele primăverii reînvie natura şi o chiamă la o nouă viaţă.

Da, există o înviere, aşa ne anunţă fiecare mugurel care se îmbulzeşte spre lumina soarelui, fiecare frunză care prinde a înverzi, fiecare floare care ne zimbeşte în colori strălucitoare.

Iarna, acest simbol al morţii generale în natură trebuie să facă loc primăverii — vieţii din nou. Cine ar putea să-şi închidă ochii ca să nu vadă, să-şi astupe urechile ca să nu audă, să-şi zăvorească sufletul ca să nu primească acest imn maiestos al învierii, acest cântec de Paşti al naturii.

Dar precum natura îşi are legile ei, tot astfel sunt supuse legilor, chiar legii morţii şi învierii şi sufletele noastre şi viaţa ce-o trăim.

Istoria omenirii, istoria popoarelor nu se poate sustrage tăriei acestei legi. Se poate o minune mai mare în tot cursul istoriei universale ca aceea pe care ne-o înfăţişează răstignirea lui Isus?

Cauza creştinătăţii părea pierdută, chiar învăţăceii lui s'au împrăştiat care încotro, înmărmuriţi de frică, desnădăjduiţi în marea lor durere — când deodată sămânţa credinţei, speranţei şi a iubirei sădită în inimile învăţăceilor a prins din nou a încolţi, încât au avut curajul să vestească norodului, că Isus Hristos nu e mort, El trăeşte, mort a fost, dar a înviat!

Să îngenunchiem deci în faţa Omului — Dumnezeu a cărui tragedie pământeană o prăsnuim în fiecare primăvară, ca scop al nemurirei ce ne-aşteaptă, ca o victorie a cerului senin asupra iadului întunecat şi plini de extaz să simţim cum ni se înviorează sufletele la sunetul clopotelor cari vestesc credincioşilor marea şi sfânta zi a Învierii Domnului.

ZENOVIE POPOVICI
preot.

Localitatea climaterică Satulung.

Începuturi de înfăptuiri necesare.

In numărul trecut am arătat, că singura posibilitate — pentru un moment — eficace şi putând fi uşor realizabilă este numai transformarea Săcelelor într'o staţiune climaterică model.

In articolul acesta vom încerca să arătăm, ce ar trebui făcut de noi cei de aici, pentru a contribui la amenajarea Satulungului în localitate climaterică plăcută şi atractivă.

După ce am văzut din articolul precedent că Satulungul posedă condiţiuni naturale numeroase, pentru a deveni o bună staţiune climaterică, ne putem da seama cât de puţine amenajeri ar fi necesitat. Le putem nota pentru orientare

parcul comunal, alee pe ambele maluri, pârtii de sky-uri şi săniuţe, replantarea pomilor fructiferi pe străzi, amenajarea unui stadion pentru sporturi, construirea unui mare strand comunal, înfăptuirea unui muzeu al Săcelelor, biblioteci populare, încurajarea şi organizarea turismului, precum şi o propagandă serioasă prin presă.

Deşi ni se par multe la prima vedere, sunt totuşi realizibile într'un timp scurt, deoarece nu putem avea pretenţia ca dela început, aceste înfăptuiri, să fie complecte.

Vom încerca a nota aici, ce s'a făcut, cine şi ce a încercat a face şi mai ales ce a rămas să se realizeze.

Intre primele înfăptuiri de mare importanţă pentru desvoltarea Satulungului, trebuie menţionată amenajarea stadionului „Isvorul", datorită unui comitet compus în întregime din tineri entuziaşti, precum şi concursului dat de adevăraţi săcelenii: D-nii Gheorghe Roşculeţ şi Traian Butu. Dacă până în vara anului 1933, „Isvorul" era prima grupare sportivă din ţară, înfiinţată într'o comună rurală ; — datorită stadionului — este şi cea dintâiu grupare rurală din ţară, care a participat în „Cupa României". Sunt fapte, de cari orice tânăr săcelean, trebuie să fie mândru.

In vara anului 1933, şoseaua judeţeana ce leagă Vălenii de Munte prin pasul Bratocea şi Săcele de Braşov, adică porţiunea ce trece prin satele săcelene, la intervenţia energică a D-lui Gheorghe Roşculeţ, cu concursul Primăriei Satulung şi al Prefecturei Braşov, a fost bine reparată, înlesnind circulaţia pe o şosea ce rămăsese complect neîngrijită după răsboiul cel mare.

Lăsând la o parte aceste serioase realizări, vom căuta să rezumăm ce s'a încercat a se face, dar nu s'a terminat din diferite cauze.

Prin primăvara lui 1932, consiliul comunal în frunte, ni se pare, cu D-l Ion Bucurenciu, a aprobat facerea de trotuare pe străzile principale, în cazul că bugetul va permite. Miraţi de înţelegerea consiliului, ne-am grăbit a cere prin coloanele „Curentului" — al cărui corespondent pe aceea vreme eram, — şi replantarea pomilor fructiferi de pe marginea străzilor, aşa cum fusese pe vremuri. Dar replantarea şi trotuarul nu s'au făcut, poate şi pentru motivul schimbării consiliului comunal şi pentru că bugetul . . . nu a permis!

In Iulie 1932, găsim noua comisie interimară instituită sub preşedinţia D-lui Ştefan Tudor, având ca membru şi pe mult regretatul tânăr săcelean Ionel Carpin. Sub presiunea acestor doi dregători comunali şi susţinuţi pe deoparte de D-nii Gheorghe Roşculeţ şi Vasile Stroe iar pe de altă parte de toţi tinerii sportivi grupaţi în jurul bătrânei asociaţii „Isvorul", comisiunea interimară aprobă amenajarea unui parc, îngrijirea şi repararea străzilor, facerea unor alei în pădurea de brad, precum şi studierea construirii unui strand. In calitate de cronicari obiectivi şi fără a fi de vre'o culoare politică, trebuie să menţionăm şi bunăvoinţa arătată de D-l Dr. Voicu Niţescu, pe acea vreme Ministru de Agricultură şi Domenii, în cedarea „pepinierei" din „Grădina Domnească" pe seama comunei Satulung, pentru parc.

Aceste înfăptuiri cari ar fi aşezat Satulungul la un loc de frunte în şirul staţiunilor climaterice, nu au putut fi realizate, decât într'o foarte mică măsură, intervenind alegerile comunale.

In altă ordine de idei, un muzeu săcelean este absolut necesar, pentru a putea păstra şi prezenta vizitatorilor, comorile trecutului nostru bogat, cari se pierd pe nesimţite şi în mod iremediabil. Din încercările de acest fel putem aminti intenţia Astrei-Săcele, care până în prezent a rămas numai un început timid, realizat în mică măsură. După informa-

ţiunile ce le deţinem, D-l George Moroianu, rector al Academiei de Inalte Studii Comerciale şi Industriale Cluj, intenţionează aranjarea unui muzeu săcelean ce eventual va fi instalat chiar în casele D-sale părinteşti din Satulung. Ar fi un gest demn de reţinut. Din partea revistei, putem anunţa cititorii că în toamna anului curent, săcelenii şi vilegiaturiştii ce s'ar afla la Săcele, vor avea ocazia să vadă începutul muzeului ce ne-am propus a creea pe lângă revista noastră.

Dacă şi celelalte propuneri vor fi realizate într'un viitor apropiat, Satulungul — din punct de vedere climateric — va fi cunoscut până departe, spre binele nostru al celor de aici şi mândria celor din cuprinsul ţării, iar îndreptarea stării actuale nu va întârzia să se arate.

VICTOR TUDORAN.

Să organizăm viitorul românesc al Săcelelor.

Trecutul Săcelelor este frumos. Prezentul însă şi viitorul rânjesc a tristeţe şi sărăcie. Dacă trecutul ne încântă, prezentul şi viitorul trebuie să ne pună pe gânduri.

Mocanii, cari au colonizat, civilizat şi naţionalizat localităţi şi regiuni din Ţara Românească, azi nu mai pot trăi la ei acasă; au ajuns în situaţia nenaturală a unui pom, cu frunzele aici, dar cu rădăcinile în alte părţi.

Azi, stăpâni în Săcele sunt ciangăii, fiindcă ale lor sunt pământurile şi pădurile, cu roadele acestora. Ciangăii sunt legaţi de sat, îşi au rosturile aci, reprezentând o forţă economică şi politică pe plaiurile săcelene.

Pe vremuri noi mocanii eram stăpâni economiceşte şi politiceşte la Săcele, şi era bine atunci Datoria noastră este să reînviem trecutul. In acest scop va trebui începută o puternică şi chibzuită acţiune în vederea redobândirii proprietăţilor funciare pe seama Românilor. Această acţiune va trebui pornită şi organizată de mocani, dar susţinută de guvernele româneşti, mai cu seamă prin finanţare. In acest scop conducătorii politicei româneşti, ridicaţi de aici din Săcele, au un cuvânt hotărâtor de spus.

Inainte de a începe acţiunea amintită nu trebuie să uităm două lucruri:

1. Mocanii s'au dovedit buni agricultori în Dobrogea; deci tot atât de buni pot fi şi la Săcele.

2. Braşovul, oraş în desvoltare, şi situat în imediata apropiere a Săcelelor, va fi un minunat debuşeu pentru produsele agricole săcelene, cari vor trebui valorizate prin cooperaţie.

O altă preocupare a noastră şi a guvernelor româneşti trebuie să fie încurajarea economilor de oi, prin asigurarea posibilităţii de paşunat aici acasă şi prin organizarea lor în obştii de arendare şi în cooperative de prelucrare şi valorizare a produselor turmelor de oi.

Dar, în afară de ocupaţiunile amintite, există altele rentabile, însă neexercitate încă de mocani. Aşa de ex.: diversele meserii. Azi zidarii, sobarii, tâmplarii, lăcătuşii, sunt toţi străini. Nu mai vorbim de maşinile de scărmănat şi de torcătorii; căci şi acestea sunt în mâna străinilor. Oare n'ar fi timpul suprem să le luăm noi locul?

Ar mai fi multe de discutat şi de propus în legătură cu problema îmbunătăţirii situaţiei materiale a Mocanilor. Spaţiul nu ne permite însă. Mă mulţumesc deocamdată să fac două afirmaţiuni:

1. In timp ce Românii sunt forţaţi să-şi caute existenţa pe meleaguri îndepărtate şi să plece din Săcele, numărul ungurilor se înmulţeşte în satele noastre, cu imigrări din săcuime

2. Atâta timp, cât noi Românii vom juca rolul de oaspeţi şi nu de stăpâni pe rosturile economice şi politice ale Săcelelor, nu va exista o legătură naturală între Mocani şi satele lor şi nici o bunăstare românească pe plaiurile săcelene. Totul va fi artificiu şi suferinţă.

DR. GHEORGHE DRAGOŞ.
profesor.

Colţ literar.

Tălmăcire.

Heinrich Zillich.

RECULEGERE*.

E ora care-mi aparţine mie;
Tu colnic verde, cer fără de cute
Şi seară, tu, ce vântul te adie —
Suflarea voastră părul să-mi sărute.

Al vostru sunt. Smerit vreau să veghiez;
Să uit ce-mi hărăzi'nfocatul soare
Voi vă cerniţi, iar eu mă luminez;
Şi tac, ca noaptea-adâncă să coboare.

In bezna blândă tu şi eu ne-am dus,
Cu colbul tău cu tot, vestmântul meu
De sunt stingher, eu totuşi singur nu-s
Deodat cu firea mă învălui greu
In faţa stelelor de sus
In mantia lui Dumnezeu.

I AL. BRAN-LEMENY.

*) din volumul „TALAZ" apărut in 1933.

sonet mediteranian.

lui ionel teodoreanu.

aprilie s'a re'ntors . . .
pe terase,
întîi
gingaşi trandafiri,
(simbolul
venustei iubiri,)
rîd
primelor zile
frumoase.

pământul
— profund fericit, —
tresare'n explozii de
muguri,
şi viaţa
triumfă
pe pluguri.

in cor de pahare,
chefliii,
şi'n cîntec
topindu-şi tot spleen-ul,
aclamă
sub bolţile viei,
ţigara,
femeea
şi vinul;

in timp ce
acordul orchestrii,
(cu rîsul lor svelt
împletit),
înţeapă
viu
zarea ferestrii.

nicolae g. moisiu.

NICOLAE NICOLEANU *.

Versuri scrise pe faţada peşterii de la Dâmbovicioara.

Peşteră posomorâtă
Mare, umedă, tăcută,
Ai fi bună'n Bucureşti,
Ca să servi de puşcărie
Hoţilor, care sfâşie
Pieptul ţării româneşti!
(1863, Iulie 24).

In anul 185 . . .

Aurul şi vanitatea cu-a lor vargă d'aurită
Mii de inimi, mii de braţe cu putere stăpânesc,
Dar la patria cea tristă şi'n durere părăsită,
Vai! sunt prea puţini aceia, ce cu milă se gândesc.

E grozav să ai o ţeară de sclăvie junghiată,
Şi pe vetrele străbune ca proscris să rătăceşti.
Să fi om, să ai un suflet, să-ţi vezi mâna sfâşiată
Şi să nu poţi nici să aperi, nici să plângi, nici să vorbeşti!

*) poet săcelean 1835—1871

Colţul cărţii.

Die Mokanen, ihre Bedeutung und Sozial Ökonomische Entwickelung, in Rumänien, von Ion I. Ghelase, Professor an der Handelsschule und Sekretär der Handels und Gewerbekammer Huşi 1933 sau (Mocanii, însemnătatea şi contribuţia lor social-economică, în România, de Ion I. Ghelase, profesor la Şcoala Comercială şi secretarul Camerei de Comerţ şi Industrie Huşi.

Volumul D-lui Ion Ghelase, anunţat în No. 2 al revistei noastre, sosindu-ne la redacţie, am pornit — plăcut impresionaţi — la cercetarea lui.

Având în faţă una din aşa de puţinele cărţi cari se referă la viaţa de odinioară a mocanilor şi plaiurilor săcelene, ne-am îngăduit al studia într'un cadru mai larg, cu speranţa că modestele noastre observaţiuni, vor servi în viitor, dacă nu şi altora, dar cel puţin autorului.

Autorul face parte din grupa — destul de restrânsă de altfel — a tinerilor profesori săceleni, cari au înţeles să-şi închine o parte din activitate şi cercetărilor istorice referitoare la aceste ţinuturi dragi amintirei lor.

Lucrarea d-lui I. Ghelase este cu atât mai meritorie cu cât este scrisă într'o limbă internaţională putând astfel face cunoscută istoria şi însemnătatea Mocanilor, în formarea şi desvoltarea poporului român.

Dacă cercetăm mai atent lucrarea, fără a ne lăsa impresionaţi de faptul că este scrisă de un săcelean, credem că are multe lipsuri şi scăderi cari în mod normal ar fi trebuit evitate.

Cercetarea amănunţită am pornit a o face cu prietenul Hans Recker, unul dintre tinerii braşoveni, cu studii echivalente d-lui Ion Ghelase şi după ce am trecut cu vederea mulţimea de greşeli gramaticale şi de ortografie inerente începătorilor, am observat şi greşeli, cari ar fi putut lipsi, dacă s'ar fi lucrat cu mai multă atenţie.

Lăsând la o parte lipsa unui logic aranjament al lucrării, unele contraziceri mai mici, faptul că se referă la foarte multe citate - cari nu ştii niciodată unde se termină - şi scăderea că nu a desvoltat importanţa săcelenilor din punct de vedere comercial şi economic, ci mai mult naţional, găsim pasagii ca următorul, unde nu poţi bănui măcar ce-a vrut să zică:

„In kleinen, die Mengen fur Hausgebrauch genugte, wurde die Wolle auch nach Hause versandt". (pag. 30).

Considerăm deasemenea greşeli cari ar fi putut lipsi dintr'o lucrare care formează subiectul tezei de doctorat în ştiinţele economice a autorului, scrierea cuvintelor în felul acesta: Braschov, Sassen, Secuiern sau Seklern şi Land der Bârdsa în loc de cunoscutele: Kronstadt, Sachsen, Seklern şi mai ales Burzenland. Cu toate cele de mai sus, totuşi lucrarea D-lui I. Ghelase merită toată atenţia noastră şi aşteptăm apariţia şi altor asemeni lucrări şi din partea celorlalţi tineri profesori săceleni.

VICTOR TUDORAN.

„TALAZ" poesii de Ion Al. Bran-Lemeny.

D-l Ion Al. Bran-Lemeny, ne-a dăruit cu un volum proaspăt de poesii. Este o temeritate pe care o apreciem în cel mai inalt grad, această străduinţă de o ridicată calitate sufletească, de a scrie versuri într'o vreme când grija şi frământările multiple, răpesc odihna necesară trupului istovit şi minţii chinuite. O apreciem cu atât mai mult, cu cât d-l Bran-Lemeny, deşi la al patrulea volum de versuri, a reuşit să scoată noui şi veritabile cântece de pe coardele sufletului său de artist.

Victor Hugo a spus undeva: „Arta este azurul; însă azurul depărtărilor de unde porneşte raza ce împlineşte bobul de grâu, rotunjeşte şi împurpurează poamele şi îndulceşte boaba de strugure".

In vremurile întunecate ale istoriei, acolo unde poesia este fabuloasă şi legendară, ea are o amploare prometheiană Această grandoare este mai mult o utilitate. Orpheu îmblânzeşte fiarele, Amphion clădeşte oraşe, Linus ajută pe Hercule. Istoria întreagă constată această colaborare dintre artă şi progres. Ritmul este o putere şi lucru curios de constatat, această putere a poesiei este mai impunătoare în ţările cu o civilizaţie mai puţin ridicată.

Pentrucă poetul este singura ființă care stăpânește deopotrivă tunetul și șoapta; posedă, ca și natura, rostogoliri de nouri și freamăte de frunze. El vine pentru o dublă funcțiune, una individuală și alta publică și pentru acest lucru i se dă două suflete. D-l Ion Al. Bran-Lemeny le posedă pe amândouă.

Din aliajul lor ne-a dăruit bijuterii frumoase. Alături de flori suave, picături de cugetare amară. Senin de miez de vară și ceață deasă de toamnă ruginie, scânteeri de stele și bulgări de tină.

Din traduceri am remarcat pe cunoscătorul profund al limbii și meșterul neîntrecut al versului.

Volumul d-lui Bran-Lemeny, se citește cu satisfacția celui rătăcit în pustiu și însetat descopere o oază. Pentru plăcerea ce ne-a procurat-o îi suntem recunoscători.

ION CRISBĂȘANU.

Cuvânt către cititori, abonați și sprijinitori.

Odată cu venirea anului 1934 am pornit la drum, în haină modestă, sub impulsiunea celui mai curat idealism și plini de încredere în viitor, voind a contribui cu slabele noastre mijloace la reinvierea Săcelelor. Nu putem fi decât recunoscători tuturor celor cari ne-au intins mână frățească de ajutor, în clipele grele ale începutului.

Pentru cei cari ne-au înțeles, ținem a-i informa, că mărimea revistei a fost stabilită numai la 4 pagini lunar, cu apariția regulată, deoarece propriile noastre mijloace nu ne permit mai mult. In caz că vom fi sprijiniți prin abonomente, numărul paginilor se vor inmulți iar informațiile vor crește.

Informațiile apărute în revista noastră sunt citite de toți săcelenii, pe câtă vreme cele date în cotidianele mari sunt citite numai în Ardeal. Ziarele din capitală au câte 3—5 ediții pe provincii.

Toți cei cari nu au încredere în apariția revistei, sunt rugați să achită abonamentul în Noemvrie sau Decemvrie a.c.

Declarăm că nu avem nici o legătură cu fosta revistă „Viața Săceleană" și deci nu putem recunoaște sumele încasate de anumiți domni în contul fostei reviste.

Anunțăm pe această cale, că permitem controlul oricui în contabilitatea revistei noastră, pentru a se convinge de idealismul nostru.

Și acum iată îmbunătățirile ce le introducem:

a. vom numi corespondenți-încasatori în toate centrele mai mari din țară, cari vor prezenta la cerere, carnetul prevăzut cu fotografia, eliberat de revistă. Vor fi publicați și în revistă cu data și regiunea pentru care pot face incasări;

b. orice sumă plătită în contul nostru, pentru cari nu s'a primit în timp de o lună, chitanță iscălită de unul din redactori, cu sigiliul revistei, nu o putem recunoaște iar plătitorul este rugat a ne anunța despre achitare;

c. cei cari ne-au trimes abonamente de sprijin - 100 lei - vor primi revista, începând cu No. 3 tipărită pe hârtie velină;

d. deasemenea vom introduce publicarea de reclame și redactarea la sfârșitul fiecărui an de apariție, în luna Decemvrie, a unui număr festiv, cu reclame și articole scrise de intelectualii săceleni;

e. reclamele se vor calcula după tabloul întocmit de administrația revistei.

Sperând că revista noastră va deveni în curând așa cum veți dori Dvs, în urma sugestiilor ce ne veți da, încheiem încrezători in steaua ei și a Săcelelor mocănești.

„PLAIURI SĂCELENE".

Pagina fiscală.

Ce trebue să facă un contribuabil când începe o meserie sau comerț.

Cunoscând rostul acestei reviste intitulată „plaiuri săcelene“ și cunoscând și pe conducătorii ei, cari luptă cu mari greutăți dar plini de elan, pentru aceste plaiuri ale Săcelelor, deși nu-s originar de aici, dar trăind între ei și având o misiune încredințată de organele financiare, voiu căuta să aduc câteva lămuriri pentru locuitorii Săcelelor.

Cred că aceste rânduri vor fi bine venite pentru cei cari încep o meserie sau un comerț, căci omul în greutățile pe care le înfrânge pentru existența vieții, nu mai are timpul să se ocupe și de legi sau să citească ziare, așa că această revistă fiind cu caracter local, cred că orice săcelean cu dragoste de plaiurile sale, o va citi.

La începerea unei meserii sau comerț, fiecare cetățean este obligat să își procure așa numitul „brevet“, fie industrial, fie comercial, dela Camera de Comerț respectivă, iar odată cu inceperea este obligat a face cerere la Administrația Financiară a județului Brașov sau Circumscripția de Constatare și Control sau la 10 zile dela incepere cel mai târziu. In acest caz nu va mai suferi rigoriile legii, urmând ași da fiecare contribuția cuvenită statului.

Fiecare dintre noi să-și facă socoteala că mai bine este să fii în regulă decât să te sustragi și pe urmă să fii amendat, plătind cu mult mai mult decât atunci când ai fi procedat legal.

Spațiul fiind mic, voiu arăta în numărul viitor: „Ce trebue să facă un contribuabil când incetează un comerț sau o meserie“.

NICHITA C. BUCURESCU.
controlor fiscal.

... Și despre sport.

Străduindu-ne să vedem redată — în spațiul celor câteva pagini ale „Plaiurilor Săcelene“ — pe lângă imaginea cât mai fidelă a trecutului și pe cea a prezentului, am socotit că trebuie rezervat un mic colțișor în care să se scrie și despre sport. Acest colțișor, credem că va fi deosebit de interesant pentru tinerii săceleni, mai ales pentru cei răspândiți prin alte părți, putând afla și ei de mișcarea sportivă a celor de acasă. Vom arăta — în limita spațiului disponibil — tot ce se petrece în legătură cu sportul săcelean.

Intrând în sezonul în care se practică mai mult sporturile de vară, vom face deocamdată cunoștință cu gruparea „Isvorul“ înființată în anul 1922 de un grup de sportivi entuziaști, și de curând fuzionată cu Despărțământul „Astra-Săcele“.

In jurul Isvorului, grupându-se un mare număr de tineri și posedând, grație străduințelor conducătorilor, un teren sportiv actualmente destul de bine amenajat, se desfășoară în aceste timpuri de criză, toată mișcarea sportivă din Săcele.

Acum la început de primăvară sportul cel mai intens practicat este futbolul.

Matchurile pentru campionat sunt în toiu.

Intrat în vârtejul probelor de categoria I., „Isvorul“ s'a găsit în ziua de 1 April în fața „Victoriei“, grupare care în turul de toamnă reușì pe propriul nostru teren, să câștige cu 3: 2. De data aceasta „Isvorul“ a învins și-i prima victorie pe care o obține de când a intrat în categoria I. Rezultatul 3: 2 obținut pe terenul „Olimpia“ din Brașov, a rupt ghiața

insuccesele de până acum. Au marcat de la „Isvorul" Ţuţuianu Ion, Roşculeţ Matei şi Andrei Moarcăs, interceptând o lovitură frumoasă a lui Nelu Bujilă. De Paşti „Isvorul" a găzduit pe „Muncitorii" din Braşov tot pentru campionat. Matchul a fost disputat cu însufleţire. De la început „Isvorul" se impune marcând de două ori. Prima repriză se termină cu 2 : 1 In repriza doua „Muncitorii" egalează în ultimele trei minute ale partidei. De la „Isvorul" a lipsit portarul Florea, fiind lovit la matchul cu „Victoria".

A marcat pentru „Isvorul" de două ori Marius Butu. Publicul a asistat în număr mai mare ca altădată. Actuala formă a „Isvorului", ne face să sperăm că se va clasa bine în campionatul categoriei I a Districtului Braşov.

GIGI DELEANU.

„Păreri libere".

Incepând cu numărul viitor înfiinţăm o nouă rubrică, în care vom publica pe scurt, părerile absolut libere, ce le vom căpăta personal la întrebările verbale, adresate personalităţilor mai mult sau mai puţin culturale din Săcele, cari întrebări vor putea fi sau nu în legătură cu chestiunile ce le desbatem în coloanele revistei noastre.

Ţinând seamă de interesul ce îl va produce aceste mici interviewuri, sperăm că rubrica de faţa va deveni plăcută cititorilor noştri.

In carnetul nostru de „ziarişti", am notat mic şi într' un colţ, numele celor ce îi vom vizita pentru inierviewuri. Pentru numărul viitor am subliniat pe: Monahia Popovici, directoarea Şcoalei de Industrie Casnică şi onorabilul domn director Vasile Fărcaş, dela şcoala primară No. 3.

„STOP & PAS".

Vizitatorii Săcelelor au 50% reducere pe C. F. R.

Pentru Valea Prahovei şi Valea Timişului până la Braşov, regia c. f. r. a aprobat o reducere de 50%. Reducerea se va acorda după aceleaşi norme simplificate, vizându-se la înapoiere biletul întreg, care a servit la ducere fără a se cere certificate de şedere în staţiune. Cum pe această porţiune de cale ferată se găsesc şi staţiunile Dârste-Săcele şi Braşov, iată că Săcelenii pot beneficia de 50% reducere pe întreg anul. Deci un avantaj care ar trebui folosit.

Note.

* Poetul I. Al. Bran-Lemeny, va redacta în curând la Braşov, o revistă de literatură serioasă, cu elemente tinere şi noui.

* Tânărul poet Nicolae G. Moisiu, colaboratorul nostru, şi-a incheiat volumul de poezii: „MIRESME DE ROADĂ", care cuprinde — pour la bonne bouche, — şi câte epigrame dedicate maestrului Cincinat Pavelescu.

* Placheta de poeme, intitulată „Frînturi de gînd" şi semnată Victor Tudoran, va apare în toamna lui 1934.

* Gravurile din revista noastră, apărute în N-ri : 3 şi 4-5, au fost executate în linoleum de d-l Ion Crisbăşanu.

Secţia „Sezon".

In urma numeroaselor cereri ce am primit dela prietenii şi cetitorii noştri şi pentru a veni în ajutorul, pe deoparte al viitorilor sezonişti iar pe de alta a uşura săcelenilor închirierea de locuinţe pentru vară, am hotărît înfiinţarea, pe lângă revista noastră, a unei secţiuni, intitulată „SEZON".

Trimeţându-se timbre pentru răspuns, oricine poate obţine informaţiuni referitoare la Săcele.

Scrisorile vor fi adresate astfel : Revista „Plaiuri Săcelene" „Secţia SEZON", Şos. Regele Ferdinand No. 670. Satulung, Jud. Braşov.

Ecouri din...

* *Cluj.* — In „Observatorul social-economic" Anul III, No. 3—4 din 1933, D-l Prof. Dr. Victor Jinga, semnează două recenzii, una despre: G. Moroianu, Les Luttes des Roumains Transylvains pour la liberté et l'opinion européene, Episode et souvenirs, préface par Wickham Steed, pag. 280—44 planşe. Libr. univ. J. Gamber. Paris, 1933. şi a doua despre: C. Antoniade, Machiavelli. Omul, Timpurile, Opera, Secretarul florentin. Pag. 357, Bucureşti. „Cultura Naţională" 1933.

* Cluj. — D-l Victor Jinga, profesor la Academia Comercială din Cluj, a vorbit la 21 Febr. a c., în cadrul conferinţelor aranjate de revista „Gând Românesc", despre „Aspecte şi tendinţe în viaţa economică a Ardealului".

* Bucureşti — Noul preşedinte al Cercului Studenţesc „Ţara Bârsei" din Bucureşti, a fost ales săceleanul Radu Bratosin iar vicepreşedinte Octavian Costea tot săcelean.

* După ultima remaniere a guvernului liberal, D-l Vasile P. Sassu, fost ministru de industrie şi comerţ, a fost numit Ministru de Agricultură şi Domenii.

* Bucureşti. — D-l Victor Jinga, a vorbit la Bucureşti, în ziua de 13 Martie, despre „Ardealul în viaţa economică a Ţării".

* Constanţa. — In cursul lunei Martie a. c., a fost suspendat prin ordin ministerial comitetul de direcţie al Camerei de Agricultură prezidat de d. Ionel Banciu. In noua comisie interimară găsim următorii mocani: G. Golea (preşedinte), iar Iuliu Roşculeţ, Nicu Manolescu, şi Florea Popa ca membrii

* D-l Deputat Vasile Belu, a fost numit pe ziua de 17 Martie a. c., prefect al judeţului Constanţa.

* Arad. — D-l prof. Dr. Gh Dragoş a vorbit la Arad şi Lipova, în cadrul serbărilor organizate de societatea „Excursia" a studenţilor clujeni, al carei preşedinte este.

* Braşov. — Conferinţa D-lui prof. Victor Jinga, care trebuia să aibă loc pe ziua de 17 Martie a. c. in palatul Camerei de Comerţ din Braşov, în cadrul conferinţelor Astrei Braşov, s'a amânat.

* Braşov. — In cursul lunei Aprilie s'a sărbătorit la Braşov, zece ani de apariţie ai revistei literare „Klingsor", una dintre cele mai bune publicaţiuni în limba germană din tot Ardealul. Directorul ei, poetul Heinrich Zillich — din a cărui operă publicăm la „Colţul literar", în tălmăcirea poetului I. Al. Bran Lemeny, poezia „Reculegere", — merită toate laudele şi felicitările noastre.

* Braşov. — D-l Traian Butu demisionând din postul de primar al comunei Satulung, a fost numit preşedinte al Camerei de Agricultură in locul D-lui Gheorghe Roşculeţ.

Corespondenţă din ţară.

Din Galaţi ni se scrie:

Joi 8 Martie a. c. la Academia de Export din Galaţi a conferenţiat Dl. Dr. Victor Jinga, profesor la Academia Comercială din Cluj, despre; „Importanţa Ardealului în viaţa economică a ţării". Conferinţa s'a ţinut în grandiosul amfiteatru din palatul şcoalelor comerciale din marele port dunărean şi a avut un succes strălucit.

Conferenţiarul a fost prezentat adunărei de către Dl. profesor onorar I. G. Munteanu, membru in Comitetul Academiei de Export; fost director al şcoalei comerciale superioare din Galaţi. Doi mocani săceleni: D-l V. Jinga originar din Satulung, D-l I. G. Munteanu originar din Baciu.

INFORMAŢIUNI.

* In seara zilei de 3 II. 1934, in sala din Baciu, Reuniunea Femeilor Ortodoxe Române şi tineretul intelectual ambii din Baciu, au dat un bal cu beneficiul destinat pentru scopuri de binefacere.

* „Casa de Citire" din Turcheş, a aranjat în seara zilei de 17 Febr. 1934 un festival artistic în sala din Baciu, când s'a jucat piesa „Incurcă lume". Interpretarea: Florica Moldoveanu, Frusinica Mircan, Elena Cornea, Gică Panaitescu, Mircea Panaitescu, Nicu Chiriţescu şi Toma Ciocea.

** SPORT. Concursul anual de sky al Soc. „Săceleana" s'a ţinut in ziua de 25 Febr. 1934 in Cernatu. Juriul: O. Popovici jud. (preş.), dr. Eremia Bodeanu, Bellu, G. Cornillon, Faur, N. Brânduş, I. Şeitan, Ioan Russu-Tibreanu notar, M. Teşileanu şi S. Lepedeanu membrii. Clasificarea: Seniori: Covaci Iosif (iar.), Coman I. (acfr.), Fireţeanu I. (peleş), Samoilă I. (acfr.), Loga Gh. (astra b.). Juniori: Oprescu Aurel (sec.), Becke (sec.), Bujilă I. (sec.), Roşculeţ Gică (sec)., Bureţea V. (astra b). Skyorii: Oprescu, Bujilă şi Roşculeţ deşi membrii ai Isvorului, au concurat in numele Săcelenei, cu consimţământul comitetului Asociaţiei „Isvorul". Copii 10—14. Papuc Ioan, Leucă Romul. Cocoşei: Mircea Bodeanu, Voinea Bujorel. Domnişoare: Aneta Bodeanu, Maria Iăncsek, Mosloc Florica. Stafetă: A. C. F. R., I. A. R.

* Gimnaziul de Băeţi din Satulung-Săcele, a ţinut în ziua de 4 Martie 1934, adunarea generală pentru fixarea bugegetului. A vorbit d-l director Ananie Boldor iar ca secretar a fost D-l Florin Pană. Verificatorii: D-l Fotescu şi M. Pandrea.

* Merită toată lauda Reun. Fem. Ort. Rom. din Baciu, cari prin cotizaţii şi petreceri au adunat un fond frumos pentru infrumuseţarea bisericii. S'au cumpărat până acum 2 covoare (scoarţe) motive româneşti in valoare de Lei 3·700. Iată un gest care ar trebui imitat şi in celelalte parohii.

* Ciclul de conferinţe, organizat de Despărţământul „Astra-Săcele", a fost deschis cu conferinţa D-lui prof. Ion Tăraş, despre: „Organizaţiile Culturale din Ţară, organizaţiile culturale din Săcele şi rostul lor".

* Asociaţia Cultural-Sportivă „Isvorul" din Satulung, a ţinut in ziua de 17 Martie a. c. Adunarea Generală Ordinară pe doi ani.

Cu această ocazie, s'a votat cu unanimitate, fuziunea Asociaţiei „Isvorul" cu Despărţământul „Astra-Săcele". Noul comitet al Despărţământului „Astra-Săcele", Secţia Sportivă „ISVORUL", a fost format din: Victor Tudoran preşedinte, Dode Median casier, Aurel Secăreanu secretar, Nicu Barbu econom, Ionel Crisbăşanu, Gigi Deleanu. Mitică Stroe Vasile Ionescu, Valeriu Sperchez, Petru Ciobanu, Nelu Munteanu şi Nelu Bujilă membrii. Victor Secăreanu reprezentant la District. Comisia de foot-ball: D-nii Victor Secăreanu, Nicu Barbu şi Gigi Deleanu.

** Din cauza timpului nefavorabil, concursul de sky pentru cupa „Isvorul" pe 1934, se va ţine în luna Decemvrie a. c.

* In Comisia interimară a judeţului Braşov, a fost numit şi Dl. Traian Butu.

* Comisia interimară a Comunei Satulung a fost astfel formată: preşedinte: I. Aldea, membrii: S. Magdo, R. Răduleanu, Pr. A. Sipoş şi I. Cofei.

* Despărţământul „Astra Săcele" secţia culturală şi secţia sportivă „Isvorul", a aranjat în seara zilei de 9 Aprilie a. c. în sala „Szabó" un festival artistic, urmat de dans. S'a jucat „Fraţi de Cruce", comedie în 3 acte, interpretată de: Lenuţa Voicu, Ionel Crisbăşanu, Nicu Barbu, Nelu Munteanu şi Mitică Stroe.

Poşta noastră.

D-lui Nelu Munteanu-Satulung. Vă mulţumim pentru abonamentele ce ne-aţi făcut. Erau cele dintâiu. *D-lui D. Peteu-Cernatu.* Vă suntem recunoscători pentru cele 14 adrese date. *D-lui Ing. I. Roşculeţ-Odorhei.* Am primit abonamentul de sprijin şi vă mulţumim. Dacă toţi ar răspunde ca Dvs. am putea scoate revista cu mult mai mare. *D-lui Gh. Ştefcu Constanţa.* Mulţumindu-vă, v'am satisfăcut. *D-lui Ion Părpălea-Sibiu.* Am primit şi vă mulţumim. *D-lui Gheorghe P. Ghia-Cluj.* Vă suntem recunoscători pentru urările sincere ce ne-aţi făcut. *D-lui Căpitan Al. Peneş-Chişinău.* Năzuinţa noastră este intocmai ca dorinţa dvs. Cu ajutorul lui D-zeu. şi al cititorilor, sperăm că vă vom satisface. *D-lui Simion Giuca?* In posesia curioasei Dvs. scrisori, rugăm fixaţi-ne o întâlnire. Obişnuim a cunoaşte colaboratorii inainte de a-i publica. *D-lui I. Frăţilă-student, Bucureşti.* Sprijinul ce ne-aţi promis ne măgulește iar pentru felicitări vă mulţumim. Deasemenea şi pentru cele 12 adrese. *D-lui Gh. Dragoş prof. Cluj.* Vă suntem recunoscători pentru aprecierile făcute, indemnul dat şi colaborarea promisă. TUTUROR celor ce ne-au scris, le vom răspunde în numerile viitoare. Răspunsurile la „poşta noastră" s'au dat în ordinea sosirei scrisorilor. Rugăm pe toţi cei cari au incredere in existenţa revistei noastre, să ne achite abonamentul, deoarece astfel ne inlesnesc, pe lângă o apariţie regulată şi putinţa de a mări numărul paginilor. *Administrative:* Numele abonaţilor noştri, din lipsă de spaţiu, se va publica treptat, în N-ri: 6, 9 şi 12. Faţă de îndemnurile primite dela adevăraţii mocani, din Bucureşti, Cluj, Constanţa, Buzău, Sibiu, Chişinău, Odorhei, Ploeşti, Medgidia, etc. nu putem decât constata că acţiunea pornită de noi este bine primită şi necesară. Ne bucurăm că suntem înţeleşi şi la rândul nostru îi asigurăm că vom continua drumul pe care am pornit.

Insemnări pe răboj.

— „Pământul", organ pentru apărarea intereselor ialomiţene. Redactor: Eugen Cialîc. Iată o bună gazetă de provincie, aşa cum le-am vrea pe toate periodicele diferitelor oraşe, scrisă cu nerv, condusă cu pricepere, are meritul de a fi în afară patimei politice.

— *„Braşovul literar şi artistic"* An. III. No. 15—16. Director: Cincinat Pavelescu. Redactor: Ion Focşeneanu. O revistă de serioasă ţinută literară, care face fală bătrânului Braşov.

— *„Provincia literară"*, An. II. No. 3. Director: Paul Constant. Sibiul ne trimite o revistă literară simpatică, cu colaborări preţioase şi într'o haină curată şi de primăvară. Regăsim in paginile ei literatură şi cronici de calitate.

— *„Frize"*, An. I. No. 2. Revista tinerii treimi braşovene pe lângă că e interesantă e şi viguroasă. Meritul revine întreg „sfintei treimi" literare: prozatorul Niculae Cantonieru nuvelistul Mihail Chirnoagă şi delicatul şlefuitor al versului Aurel Marin.

— *„Vitrina literară"*, seria II, sub conducerea d-lui Mirce Damian, se impune ca o serioasă revistă, în care predomină spiritul polemic şi critic al directorului. Poate deaceea este aşa de gustată de elita publicului românesc. Spor.

— *„Credinţa"*, Ziarul lui Sandu Tudor cel cu barbă, dupăunii, sau ras, după alţii, apare cu colaborări înnsemnate, bine redactat şi informat, şi cu acel „ţinţar", dacă nu totdeauna just in aprecieri, dar foarte necesar revuisticei româneşti.

Am primit la redacţie:

dela 10. II. 1934 până la 1. IV. 1934.

CĂRŢI: Extras din „Observatorul social-economic", An. III. No. 3—4 din 1933. Recenzii făcute de Victor Jinga, despre: G. Moroianu: Les luttes des Roumains Transylvains pour la liberté et l'opinion européene şi C. Antoniade: Machiavelli, Omul, Timpurile, Opera, secretarul florentin.

— „Talaz", poesii de Ion Al. Bran-Lemeny, Braşov 1933.

— „Din gândurile mele", amintiri de Sebastian Gologan Braşov 1933.

— „Cooperaţia în Ardeal," de Dr. Gheorghe Dragoş profesor. Cluj 1933.

REVISTE ŞI ZIARE: „Ideea Naţională" An. I. Nri: 12, 13-14, 15 şi 16. Publicaţie bilunară Buzău. Director: N. N. Manolescu. Bine redactat şi colaboratori de talent.

„Pământul" An. III. Nri: 60, 61, 62-63. Organ pentru apărarea intereselor ialomiţene, Călăraşi. Redactor: Eugen Cialîc. *„Omega"* An. II. No. 3, 4—5. literatură, artă, Buzău Redactor: I, Ionescu. O revistă care promite mult. Ultimul număr bine intocmit. *„Lanuri"* An. I. No. 6 revistă literară lunară. Mediaş. Luptători modeşti pe ogorul literar al Ardealului. *„La Vie Politique et Litteraire"*, An. II. N-ri: 4, 5. ziar independent Bucureşti. Directeur politique: Pavel Al. Macedonsky. Ziar cu menirea de a ne face cunoscuţi peste hotare. Ii urăm viaţa lungă. *„Satul"*, An. IV .No. 40 revistă de cultură pentru popor, Bucureşti. Director: Andrei Udrea. Număr special inchinat sădirei arborilor şi pomilor. *„Munca literară"*, An. II No. 2. Gazetă de critică, informaţie artistică şi culturală. Bucureşti. Apare sub ingrijirea poetului Ioan Georgescu. Felul inteligent şi tânăr al redactării o impune.

„Progres şi Cultură", An. II. No. 3. revistă pedagogică socială, literară, Tg.-Mureş. Aerul imprăştiat în pagini, o desemnează ca revistă pentru lumea invăţătorilor. Iată o preocupare frumoasă a invăţătorilor adevăraţi.

„Puncte" . . ., An. I. Nri: 1, 2. Buzău. Confraţii George Popescu şi T. Nice, redactorii punctelor, au meritul de a fi găsit o formă plăcută de intocmire a revistei. Material bun.

„Insemnări". An. III. No. 16. Revistă de artă şi literatură, Dorohoi. Director: I. Broscăuceanu. Revistă serioasă, cu un mănunchi de colaboratori aleşi. Tiparul şi technica ingrijită. *„Ardealul"*, An. XIII. No. 11. Ziar săptămânal. Director-proprietar Gh. I. Gologan. Colaboratori: General Al, Cornătzeanu. Apare la Braşov. *„Viforul"* An. II. Nrii: 25, 26-27. Ziar independent, Braşov. Director: Ion Pirnea — Deladolj. Atitudinea fermă şi combativă îl caracterizează şi îl impune Colaboratori: I. Al. Bran-Lemeny. *„Provincia literară"*, An. II. No. 3. Revistă de literatură, critică şi artă. Director: Paul Constant. Cronici bogate şi bine redactate. *„Freamătul"*, An. I. No. 4—6 revistă socială, artistică, literară. Craiova. Redactor: Ioan Georgescu. Vioaie şi simpatică, revista din cetatea banilor, in frunte cu noua poetă Coca Farago, promite mult. *„Crainicul cetăţii"*, An. I. No. 5-7 revistă culturală lunară Burdujeni. Redactor: prof. Gh. Maxim, căruia i se poate aduce laude. pentru inteligenta intocmire a acestei reviste de vechi răscoliri şi preţioase contribuţii. *„Braşovul literar şi artistic"*, An. III. No. 15-16. Director: Cincinat Pavelescu. Priceperea şi experienţa maestrului, dimpreună cu vigoarea şi dorul de muncă al redactorului Ion Focşeneanu, ne dau o revistă de un nivel literar ridicat. Deasemenea buchetul de colaboratori imprăştie diamante frumos şlefuite şi naturale. *„Frize"*, An. I. No. 2. revistă lunară de literatură şi cronică, Braşov. Conducerea: Niculae Cantonieru, Mih. Chirnoagă şi Aurel Marin. Suflul tineresc pulsează in fiecare rând iar orânduirea în afară de orice critică.

vic.